

Sosyal Sigortalar Kurumuna Yapılacak Bildirimler ve Süreleri

28.09.2008 tarih ve 27011 Sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “**5510 Sayılı Kanun Gere ince Sigortalı Sayılanlar, Sayılmayanlar, Sigortalılı ın Ba langıcı Kurma Bildirilmesi ve Sona Ermesi Hakkında Tebli** ” ile düzenlenmiştir.

A.Sigortalılı ın Ba langıcı ve Bildirim Yükümlülükleri

1. Hizmet akdi ile çalı anların, i verenlerce bildirimleri;

1.1 Daha önce tescil edilmi i yerlerinde yeni i e ba layanların, çalı maya ba ladıkları tarihten önce,

1.2 n aat, balıkçılık, tarım i yerlerinde hizmet akdi ile i e ba latılacak sigortalılar için **en geç çalı maya ba latıldı ı gün**

1.3 Yeni tescil edilecek i yerlerinde, ilk defa sigortalı çalı tırmaya ba lanılan tarihten itibaren bir ay içinde çalı maya ba layan sigortalılar için, çalı maya ba ladıkları tarihten itibaren en geç söz konusu **1 aylık sürenin doldu u tarihe kadar**

1.4 Yabancı ekelere sefer yapan ula tırma araçlarına sefer esnasında alınarak çalı tırılanlar **1 ay içinde** Sigortalı e Giri Bildirgesi ile kuruma elektronik ortamda bildirilecektir.

1.5 Sigortalı bildirim ve tescili i lemlerini kurumca belirtilen eilde ve süresinde yapmayan i verenler adına 5510 Sayılı Kanununun 102.maddesi a-1 fıkrasına göre her bir sigortalı için **asgari ücret tutarında** idari para cezası uygulanır.

2. Hizmet Akdine Tabi alı anların Sigortalı e Giri Bildirgesinin E-Sigorta Yoluyla Bildirilmesi

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine tabi sigortalıları çalı tıran i verenlerden aylık prim ve hizmet belgesini zorunlu olarak e-Sigorta yoluyla verenler;

- 01/11/2008 tarihinden itibaren sigortalı tekrar i e giri bildirgesini,
- 01/12/2008 tarihinden itibaren ise sigortalı ilk i e giri bildirgesini

zorunlu olarak e-Sigorta yoluyla internet üzerinden vereceklerdir.

Aylık prim ve hizmet belgesini e-Sigorta yoluyla bildirme zorunlulu u olmayan i verenler sigortalı ilk ve tekrar sigortalı i e giri bildirgesini ka it ortamında Kuruma verebilecekleri gibi e-Sigorta yoluyla da Kuruma bildirileceklerdir.

3. Kendi Adına ve Hesabına Ba ımsız çalı anlar in Yapılacak Bildirimler ve Süreleri

5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında kendi adına ve hesabına ba ımsız çalı anların sigortalılıkları, a a ıda belirtilen hallerden itibaren ba lar. Bildirim tabloda belirtilen sürelerde ilgililerce yapılır.

Kendi Adına ve Hesabına Ba ımsız çalı an	Sigorta Ba langıç Tarihi	Kim Tarafından Bildirilece i	Sigorta Bildirim Süreleri
--	--------------------------	------------------------------	---------------------------

Ticari kazanç veya Serbest Meslek Kazancı olan Gerçek Usul veya Basit Usulde Mükellef	Mükellefiyetlerinin ba langıç tarihi itibariyle	Vergi Dairelerince	15 gün içinde
Gelir Vergisinden muaf olanlar	Esnaf ve Sanatkar Sicil Müdürlüklerine tescil edildi i tarih	Esnaf ve Sanatkar Sicil Müdürlüklerince	15 gün içinde
irket Ortakları - Kollektif irket orta ı - Adi komondit irketlerin komandite ve komanditer ortakları - Donatma tiraki Ortakları	Vergi Mükellefiyetlerinin ba ladı ı tarih	Vergi Dairesince	15 gün içinde
Anonim irke yönetim kurulu üyesi olan ortakları	Yönetim Kurulu üyesi ine seçildi i tarih	irket Yetkililerince	15 gün
- Limited irket orta ı - Sermayesi paylara bölünmü komandit irketlerin komandite ortakları	irketin ticaret siciline tescil edildi i tarih	Ticaret Sicil Memurlu unca	15 gün
Limited ve Sermayesi paylara bölünmü komandit irketlerin komandite ortaklarından hisse devri alan yeni ortak	Ortaklar kurulunca devir karar tarihi itibariyle	irket Yetkililerince - Noter Devir Sözle mesi - Pay Defter Sureti - Ticaret Sicil Gazetesi ibraz edilerek bildirilir.	15 gün
Köy ve Mahalle Muhtarları	Muhtar Seçildikleri tarih itibariyle	l – İçe Mülki amirliklerince	15 gün
Jokey ve Antranörler	Lisans belgesine istinaden fiilen çalı tıkları tarihte	Türkiye Jokey Klubünce	1 ay

Kurum, bildirimden itibaren bir ay içinde tescili yapılan ki ilere sigortalılık hak ve yükümlülüklerinin ba ladı ını ve i kolu kodunu bildirir.

- Ticari kazanç veya serbest meslek kazancı nedeniyle gerçek ve basit usulde gelir vergisi mükellefleri ile anonim irketlerin yönetim kurulu üyesi olan ortakları, sermayesi paylara bölünmü komandit irketlerin komandite ortakları, di er irket ve donatma i tiraklerinin ise tüm ortaklarından, sigortalılık niteli i ta ıdıkları hâlde Kanunun yürürlük tarihinden önce kayıt ve tescilini yaptırmamı olanların sigortalılıkları, Kanunun yürürlük tarihi olan 01.10.2008 itibarıyla ba layacaktır.

- 04.10.2000 ile Kanunun yürürlük tarihi olan 01.10.2008 tarihleri arasında vergi mükellefiyet süreleri bulunmak kaydı ile sigortalının Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 6 ay içinde (01.04.2009 tarihine kadar) talepte bulunması hâlinde, vergi mükellefiyet sürelerinin tamamı için esas kazancının % 32'si üzerinden borçlanma tutarı hesaplanır ve sigortalıya tebli edilir.

Sigortalının kendisine tebli edilen borçlanma tutarının tamamını tebli tarihinden itibaren 6 ay içinde ödemesi hâlinde, bu süreler sigortalılık süresi olarak de erlendirilir.

-Sigortalıya tebli edilen borç tutarının bu süre içinde tam olarak ödenmemesi hâlinde ise bu süreler, sigortalılık süresi olarak de erlendirilmez ve ödenen tutar kanuni faizi ile iade edilir.

- Vergi mükellefiyet süreleri (veya esnaf sicili/meslek odası kaydı) bulunmak kaydı ile 01.04.2009 tarihine kadar talepte bulunmayanlar 04.10.2000 ile 01.10.2008 tarihleri arasında sigortalılık süresi olarak de erlendiremeyeceklerdir.

Örnek: Serbest meslek kazancı nedeniyle 1998 yılında gelir vergisine tabi olan halen Ba - Kur kaydı bulunmayan A ahsı 01.04.2009 tarihine kadar 04.10.2000-01.10.2008 tarihleri arasındaki süreyi borçlanıp, sigortalılık süresi olarak kazanabilecektir. 01.04.2009 tarihinden itibaren ise bu süreyi borçlanamayacaktır.

Sonuç olarak;

04.10.2000-01.10.2008 tarihleri arasında vergi mükellefiyet süreleri (veya esnaf sicili/meslek odası kaydı) bulunmak artı ile Ba -Kur'a kaydını yaptırmayanlar 01.04.2009 tarihine kadar 04.10.2000-01.10.2008 tarihleri arasındaki süreyi borçlanıp, sigortalılık süresi olarak kazanabilecektir. 01.04.2009 tarihinden itibaren ise bu süreyi borçlanamayacaklardır.

4. Kamu dairelerinde Çalı anlar

Göreve ba ladıkları tarihten itibaren sigortalı sayılarak bu tarihten itibaren 15 gün içinde bildirilirler.

5. Sigortalıların Kendilerini Bildirmeleri

5510 Sayılı Kanuna göre hizmet akdi ile çalı an sigortalılar , çalı maya ba ladıklarını, çalı maya ba ladıkları tarihten itibaren **en geç 1 ay içinde** Sigortalı Bildirim Belgesi ile Kuruma bildirmek zorundadırlar. Sigortalıların kendilerini bildirmemeleri aleyhine delil te kil etmez. Sigortalıların bildirimleri ile bu ki iler için i verenlerce yapılan bildirimlerde farklılık olması halinde yazı malar sonucunda fark çözümez ise kurumca yapılacak kontrol ve denetim sonucuna göre i lem yapılır.

6. Kamu daireleri ve Bankaların Sigortalılık Kontrolüne li kin Yükümlülükleri

Kayıtdı ı istihdamla daha etkin mücadele amacıyla Kamu idareleri ile bankalara, Kurumca sa lanacak elektronik altyapıdan yararlanmak suretiyle, Kurumca belirlenecek i lemlerde, i lem yaptı ı ki ilerın sigortalılık bakımından tescilli olup olmadı ını kontrol etmek ve sigortasız oldu u tespit edilen ki ileri, Kuruma bildirme yükümlülü ü getirilmi tir.

Bu yükümlülü ün yerine getirilmemesi halinde Kurumca ilgili kamu idaresi ve bankalara idari para cezası uygulanacaktır.

7. Sigortalılı ı Sona Erenlerin Kuruma Bildirimi

7.1 Hizmet akdi ile çalı anların;

-Hizmet akdinin sona erdi i tarihten itibaren i verenleri tarafından **en geç 10 gün içinde,**

- Kamu idarelerinde çalı anların;

-Ölüm veya aylık ba lanmasını gerektiren hallerde, bu tarihi **takip eden** ayın ilk gününden,

-Di er hallerde ise görevden ayrıldıkları tarihten itibaren i verenleri tarafından **en geç 10 gün içinde,**

Kuruma bildirilmesi gerekir.

7.2. Kendi nam ve hesabına çalı anların;

-Vergi mükellefiyetlerinin veya faaliyetlerinin sona erdi i ya da oda kayıtlarının silindi i tarihten itibaren kendileri, ilgili vergi dairesi, oda veya birlik ve irket yetkilileri tarafından **en geç 10 gün içinde**, Kuruma bildirilecektir.

8. Hastalık ve Analık Hükümlerinin Uygulanmasında Sigortalılık Niteli inin Sona Ermesi

- Sigortalının ücretsiz izinli olması
- Sigortalının greve i tirak etmesi
- verenin Lokavt ilan etmesi

hallerinin sona ermesini takip eden 10. günden ba layarak sigortalılık niteli i yitirilm olur.

B. Sigortalılık Hallerinin Çakı ması

Sigortalıların 5510 Sayılı Kanunun 4. maddesinin (a), (b), (c) bentlerinde yer alan sigortalılık hallerinden birden fazlasına aynı anda tabi olmalarını gerektirecek ekilde sigortalı olmaları mümkün de ildir. Sadece tebli de belirtilen açıklamalar çerçevesinde birine öncelik verilir.

5510 Sayılı Kanunun 4.maddesinin (b) bendi kapsamında (kendi nam ve hesabına ba imsız çalı an) sigortalı sayılanlar, kendilerine ait veya ortak oldukları i yerinden, Kanunun 4.maddesi (a) bendi kapsamında (hizmet akdi ile çalı an olarak) sigortalı bildirilemezler.

C. Anonim irketlerin Kurucu Ortaklarının 6 Ay içinde Ba vurusu

01/10/2008 tarihinden önce 1479 sayılı Ba -Kur Kanunu kapsamında sigortalı sayılıp, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (3) numaralı alt bendinde belirtilen anonim irketlerin kurucu ortaklarından, 1/10/2008 tarihinden sonra sigortalılıklarını devam ettirmek isteyenlerin, 01/10/2008 tarihinden itibaren **6 ay içinde** yazılı talepte bulunmaları halinde sigortalılıkları aynen devam ettirilir. Bu süre içerisinde talepte bulunmayanların sigortalılıkları ise 01/10/2008 tarihi itibarıyla sona erer.

D. yeri le İgili Yükümlülükler

1. yerinin Kuruma Bildirimi

verenler;

- Yeni i yeri açmaları halinde, en geç **sigortalı çalı tırmaya ba ladıkları tarihte**,
- yerinin nakli halinde, en geç nakil tarihini takip eden **10 gün içinde**,
- yerinin devri halinde, en geç devir tarihini takip eden **10 gün içinde**,
- yerinin miras yolu ile intikalinde ise, mirasçılar, ölüm tarihinden itibaren **en geç 3 ay içinde**, yeri Bildirgesini Kuruma vereceklerdir.

E.Kısa Vadeli Sigorta Kollarına li kin Yükümlülükler

1. kazası Bildirim Yükümlülü ü

1.1 Hizmet akdine tabi sigortalıların iş kazası geçirmeleri halinde iş verenleri tarafından kazanın olduğu yerdeki yetkili **kolluk kuvvetlerine derhal**, kazadan sonraki **üç iş günü içinde de Kuruma**,

1.2 Kendi nam ve hesabına çalışan sigortalıların iş kazası geçirmeleri halinde; bir ayı geçmemek amacıyla kendisi tarafından rahatsızlığının bildirimine engel olmadığı günden sonraki **üç iş günü içinde Kuruma**,

1.3 Kamu idarelerinde çalışan sigortalıların iş kazası geçirmeleri halinde ise; bunları çalıştıran iş veren tarafından kazanın olduğu yerdeki yetkili kolluk kuvvetlerine veya kendi mevzuatına göre **yetkili mercilere derhal** ve **en geç kazadan sonraki üç iş günü** içinde de Kuruma,

Kazası ve Meslek Hastalığı Bildirgesi ile internet veya doğrudan ya da posta yoluyla ilgili üniteye bildirecektir.

2. Meslek Hastalığı Bildirim Yükümlülüğü

Meslek Hastalığı;

2.1 Hizmet akdi ile çalışanlar ve kamu idarelerinde çalışan sigortalılar bakımından, sigortalının meslek hastalığına tutulduğunu öğrenen veya bu durum kendisine bildirilen **iş veren tarafından**,

2.2 Kendi nam ve hesabına çalışan sigortalı bakımından ise **kendisi tarafından**,

Bu durumun öğrenildiği günden başlayarak **üç iş günü içinde**, Kazası ve Meslek Hastalığı

Bildirgesi ile Kuruma bildirilecektir.

Bildirim doğrudan veya posta ile ya da internet ortamında yapılabilecektir.

3. Kazası ve Meslek Hastalığında Verenin Sorumluluğu

3.1 5510 sayılı Kanununun 21 inci maddesi uyarınca iş kazası ve meslek hastalığı, iş verenin kastı veya sigortalıların sağlığını koruma ve güvenliğini mevzuatına aykırı bir hareketi sonucu meydana gelmişse, Kurumca sigortalıya veya hak sahiplerine Kanun gereğince yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelirin bağlanma tarihteki ilk peşin sermaye değeri toplamı, sigortalı veya hak sahiplerinin iş verenden isteyebilecekleri tutarlarla sınırlı olmak üzere, Kurumca iş verene ödettilerilecektir. Ancak, iş verenin sorumluluğunun tespitinde kaçınılmazlık ilkesi dikkate alınacaktır.

3.2. Kazasının, Kanunda belirtilen sürede iş veren tarafından Kuruma bildirilmemesi halinde, bildirim tarihine kadar geçen süre için sigortalıya ödenecek geçici iş göremezlik ödeneği, Kurumca iş verenden tahsil edilecektir.

3.3. Ayrıca sağlık raporu alınması gereken ağır ve tehlikeli işlerde, rapor alınmadan sigortalı çalıştırılmasını engellemek için bu durumdakilerin işe girmeden önce mevcut olduğu tespit edilen hastalıkları nedeniyle ödenecek geçici iş göremezlik ödeneklerinin iş verene ödettilerileceği hususu da hükme bağlanmıştır.

4. Yeri Kayıt ve Belgelerini Saklama

İş verenler, iş yeri sahipleri ve alt iş verenler, iş yeri ile ilgili tüm defter ve belgeleri, istenilmesi halinde, Kurum denetim ve kontrol memurlarına gösterilmek üzere, ilgili buldukları yılı takip eden takvim yılından başlayarak;

- iş veren ve iş yeri sahipleri ile alt iş verenler **10 yıl süre ile**,

- Kamu idareleri **30 yıl süre ile,**
  - Tasfiye ve iflas memurları ise **görevleri süresince,**
- saklamak zorundadırlar.